

Používáte-li nějakou složitější větu (l'Hospitalovo pravidlo, věta o limitě složené funkce), není třeba formulovat znění, stručně však ověřte její předpoklady.

Definitivní výsledek a důležité mezivýsledky u každého příkladu zvýrazněte!

Odevzdávejte prosím všechny použité výpočty!

1. [9b] Je dána řada

$$\sum_{k=1}^{\infty} \operatorname{arctg}((-k)^k) \left(\cos \frac{1}{1+k^a} - 1 \right)$$

V závislosti na parametru $a \in \mathbb{R}$ vyšetřete, zda řada konverguje a zda absolutně konverguje.

2. [7b] Nalezněte obecné řešení rovnice

$$y''' - 3y'' = 13 \cos 2x + 9x^2 - 9x + 6$$

3. [8b] Uvažujte funkci

$$f(x, y) = \frac{\sqrt[3]{xy}}{\sqrt[5]{x^2 + y^2 + 2x^5}}$$

- (i) Určete $\delta > 0$ takové, že f je definována na příslušném okolí bodu $(0, 0)$
- (ii) Vypočítejte $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x, y)$; budiž dále f v počátku dodefinována touto limitou
- (iii) Vypočítejte parciální derivace v počátku
- (iv) Rozhodněte, zda v počátku existuje totální diferenciál. Jak přesně vypadá?

4. [8b] Ověřte na základě věty o implicitní funkci, že dvojice podmínek $F_1 = 0$ a $F_2 = 1$, kde

$$F_1 = x \left(\frac{1}{y} - \exp(z) \right) + \sin u\pi$$

$$F_2 = (x + y)^2 + \cos \frac{\pi}{2}(z + u)$$

určuje na jistém okolí bodu $(x, y, z, u) = (0, 1, 0, 1)$ dvojici funkcí $Z = Z(x, y), U = U(x, y)$.

- (ii) Vypočítejte $\frac{\partial Z}{\partial x}, \frac{\partial Z}{\partial y}, \frac{\partial U}{\partial x}, \frac{\partial U}{\partial y}$ v bodě $(x, y) = (0, 1)$
- (iii) Vypočítejte $\frac{\partial^2 U}{\partial x \partial y}$ v bodě $(x, y) = (0, 1)$

1.příklad

9b

divergence	$a \leq 0$	1
abs.konv.	$a > 1/2$	4
konv.	$a > 0$	4

2.příklad

7b

F.S.		1
part.řeš.		3
part.řeš.		3

z čehož vždy: správný tvar p.ř. 1
konstanty 2
(-1/2 za num. chybu)

3.příklad

8b

delta		1
limita		2
parc.d.		1
tot.dif.		4

z čehož -- kandidát 1.5
neex. limity 2.5

4.příklad

8b

předpoklady VIF		3
z čehož regularita matice		2

derivace řádu 1		3
-"-" řádu 2		2

(-1/2 za numerické chyby)

$$(1) \sum a_n; \quad a_n = (-1)^n \cdot \arctan(x^{2n}) \cdot \left(\cos\left(\frac{1}{1+x^{2a}}\right) - 1 \right).$$

$$(ii) |a_n| = \arctan(x^{2n}) \cdot \left(1 - \cos\frac{1}{x^{2a}} \right)$$

$$x^{2n} \rightarrow +\infty; \quad \arctan(x^{2n}) \rightarrow \frac{\pi}{2}$$

$$x^{2a} \rightarrow \begin{cases} 0 & a < 0 \\ 1 & a = 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow |a_n| \rightarrow \begin{cases} \frac{\pi}{2} (1 - \cos 1) \\ \frac{\pi}{2} (1 - \cos \frac{1}{2}) \end{cases} \neq 0$$

Řada diverguje pro $a \leq 0$.

$$(iii) a > 0: \text{ hledíme } |a_n| \sim \frac{1}{x^{2a}}$$

overu \square :

$$\frac{|a_n|}{\frac{1}{x^{2a}}} = \arctan(x^{2n}) \cdot \frac{1 - \cos \frac{1}{1+x^{2a}}}{\left(\frac{1}{1+x^{2a}}\right)^2} \cdot \frac{2a}{x^{2a}}$$

$$1. \text{ část } \rightarrow \frac{\pi}{2}$$

$$2. \text{ část } \rightarrow \frac{1}{2}; \quad \frac{1 - \cos y}{y^2} \rightarrow \frac{1}{2}, \quad y \rightarrow 0$$

$$\frac{1}{1+x^{2a}} \rightarrow \frac{1}{1+\infty} = 0;$$

$$\neq 0 \quad \forall x$$

$$3. \text{ část } = \frac{1}{(x^{2a} + 1)^2} \rightarrow 1$$

Řada konv. abs $\Leftrightarrow 2a > 1$; $\gamma: a > \frac{1}{2}$.

(iii) řady měří $a \in (0, \frac{1}{2}]$.

řada: $\sum (-1)^k b_k$; $b_k = \left(\cos \frac{1}{1+k^a} - 1 \right)$

$b_k \rightarrow 0$; monotónní: $\frac{1}{1+k^a}$ klesá; $\in (0, 1)$

$\cos y$ -- klesá na $(0, \pi) \supset (0, 1)$.

\Rightarrow konverguje (Leibniz)

$\arcsin(x^2)$ -- omezená $\in (0, \frac{\pi}{2})$

monotónní (roste)

$\Rightarrow \sum a_k$ konv. pro $\forall a > 0$

$a \in (0, \frac{1}{2}]$ -- neabsolutně.

$$(2) \quad y''' - 3y'' = f_1 + f_2 = 13 \cos 2x -$$

$$\lambda^3 - 3\lambda^2 = \lambda^2(\lambda - 3); \quad \text{F.S. } \{1, x, e^{3x}\}.$$

$$y_{p1} = A \cos 2x + B \sin 2x$$

$$f_1 = 13 \cos 2x$$

$$y'_{p1} = -2A \sin 2x + 2B \cos 2x$$

$$y''_{p1} = -4A \cos 2x - 4B \sin 2x$$

$$y'''_{p1} = 8A \sin 2x - 8B \cos 2x$$

$$(-8B - 3(-4A)) \cos 2x + (8A - 3(-4B)) \sin 2x$$

$$= 13 \cos 2x$$

$$-8B + 12A = 13$$

$$\Rightarrow A = \frac{3}{4}$$

$$12B + 8A = 0$$

$$B = -\frac{1}{2}$$

$$y_{p1} = +\frac{3}{4} \cos 2x + \frac{1}{2} \sin 2x$$

$$f_2 = 9x^2 - 9x + 6$$

$$y_{p2} = x^2(Ax^2 + Bx + C) = Ax^4 + Bx^3 + Cx^2$$

$$y'_{p2} = 4Ax^3 + 3Bx^2 + 2Cx$$

$$y''_{p2} = 12Ax^2 + 6Bx + 2C$$

$$y'''_{p2} = 24Ax + 6B$$

$$24Ax + 6B - 3(12Ax^2 + 6Bx + 2C) = 9x^2 - 9x + 6$$

$$x^2: -36A = 9 \quad \Rightarrow \quad A = -\frac{3}{4}$$

$$x: 24A - 18B = -9 \quad \Rightarrow \quad B = \frac{24A + 9}{18} = \frac{3}{18} = \frac{1}{6}$$

$$1: 6B - 6C = 6 \quad \Rightarrow \quad C = \frac{6B - 6}{6} = -\frac{5}{6}$$

$$y_{p2} = -\frac{3}{4}x^4 + \frac{1}{6}x^3 - \frac{5}{6}x^2$$

obecné řešení:

$$y = \alpha + \beta x + \gamma e^{3x} + y_{p1} + y_{p2}, \quad x \in \mathbb{R}.$$

$$(3) f = \frac{\sqrt[3]{xy}}{\sqrt[5]{x^2+y^2+2x^5}}$$

$$(i) \quad \begin{aligned} x &= r \cdot \cos \varphi \\ y &= r \cdot \sin \varphi \end{aligned} ; \quad \text{polarformel: } r^2 + 2r^5 \cos^5 \varphi = r^2(1 + 2r^3 \cos^5 \varphi)$$

$$\delta = \frac{1}{\sqrt[3]{2}} \Rightarrow |2r^3 \cos^5 \varphi| < 1.$$

$$(ii) \quad \begin{aligned} x &= r_m \cos \varphi_m & r_m &\rightarrow 0; > 0 \\ y &= r_m \sin \varphi_m & \{\varphi_m\} &\subset \mathbb{R} \text{ beliebig} \end{aligned}$$

$$f = \frac{\sqrt[3]{r_m^2 \cdot \cos \varphi_m \cdot \sin \varphi_m}}{\sqrt[5]{r_m^2 + 2r_m^5 \cos^5 \varphi_m}} = \frac{r_m^{\frac{2}{3} - \frac{2}{5}} \cdot \sqrt[3]{\cos \varphi_m \cdot \sin \varphi_m}}{\sqrt[5]{1 + 2r_m^3 \cos^5 \varphi_m}}$$

$$r_m^{\frac{2}{3} - \frac{2}{5}} = r_m^{\frac{4}{15}} \rightarrow 0$$

$\cos \varphi_m \sin \varphi_m$ — omezené $\Rightarrow f \rightarrow 0$

$$\sqrt[5]{\quad} \rightarrow 1$$

definiert $f(0,0) = 0$

$$(iii) \quad \frac{\partial f}{\partial x}(0,0) = \lim_{t \rightarrow 0} \varphi(t),$$

$$\text{wobei } \varphi(t) = \frac{1}{t} [f(t,0) - f(0,0)] = \frac{0}{t} \quad \forall t \neq 0$$

$$\Rightarrow \frac{\partial f}{\partial x}(0,0) = 0$$

$$\text{analog } \frac{\partial f}{\partial y}(0,0) = 0.$$

$$\mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$$

(iv) *généraliser* $L: (u,v) \mapsto 0$

ou bien: $\lim_{(u,v) \rightarrow (0,0)} \frac{f(u,v) - f(0,0) - L(u,v)}{\sqrt{u^2+v^2}} = 0$

$$u = r_m \cos \varphi_m$$

$$v = r_m \sin \varphi_m$$

positive, let

$$r_m = \frac{1}{15} \rightarrow +\infty$$

new value $u = v = t; t \rightarrow 0+$

$$\frac{\sqrt[3]{t^2}}{\sqrt[5]{t^2+t^2+2t^5}} \cdot \frac{1}{\sqrt[2]{2t^2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \frac{t^{2/3}}{t \cdot \sqrt[5]{2t^2+2t^5}}$$

$$= \frac{1}{\sqrt{2} \cdot t^{1/3} \cdot \sqrt[5]{2t^2+2t^5}} \rightarrow \frac{1}{0+} = +\infty.$$

$$\textcircled{4} \quad F_1 = x \left(\frac{1}{y} - e^z \right) + \sin(\pi u) = 0$$

$$F_2 = (x+y)^2 + \cos\left(\frac{\pi}{2}(u+z)\right) = 1$$

$$A = (x, y, z, u) = (0, 1, 0, 1)$$

VIF - předpoklady:

$$F_1(A) = 0 \cdot \left(\right) + \sin \pi = 0$$

$$F_2(A) = 1^2 + \cos\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1$$

$$F_1, F_2 \in C^2 \quad (y \neq 0)$$

klíčový předpoklad: $\frac{\partial(F_1, F_2)}{\partial(z, u)}(A)$ regulární

$$= \begin{pmatrix} -x e^z, & \pi \cos(\pi u) \\ -\frac{\pi}{2} \sin \frac{\pi}{2}(u+z), & -\frac{\pi}{2} \sin \frac{\pi}{2}(u+z) \end{pmatrix} \Big|_A = \begin{pmatrix} 0, & -\pi \\ -\frac{\pi}{2}, & -\frac{\pi}{2} \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \exists \text{ loc } Z = Z(x, y) \quad U(0, 1; \delta) \rightarrow U(0, 1, \Delta)$$

$$U = U(x, y) \quad Z(0, 1) = 0$$

$$C^2 \text{ pro } \forall z \in \mathbb{N} \quad U(0, 1) = 1$$

$$\text{tedy } \frac{x}{y} - x e^Z + \sin \pi U = 0$$

$$(x+y)^2 + \cos \frac{\pi}{2}(U+Z) = 1$$

$$\forall (x, y) \in U(0, 1; \delta)$$

$$(ii) \quad \frac{\partial}{\partial x} : \quad \frac{1}{y} - e^{-z} - x e^{-z} \cdot \frac{\partial z}{\partial x} + \pi \cos \pi U \cdot \frac{\partial U}{\partial x} = 0$$

$$2(x+y) + \frac{\pi}{2} \sin \frac{\pi}{2} (U+z) \cdot \left(\frac{\partial U}{\partial x} + \frac{\partial z}{\partial x} \right) = 0$$

desired: $(x,y) = (0,1), (1,0,1)$

$$(z,U) = (0,1)$$

$$-\pi \frac{\partial U}{\partial x}(0,1) = 0$$

$$2 - \frac{\pi}{2} \left(\frac{\partial U}{\partial x} + \frac{\partial z}{\partial x} \right)(0,1) = 0$$

$$\Rightarrow U_x(0,1) = 0$$

$$Z_x(0,1) = \frac{4}{\pi}$$

$$\frac{\partial}{\partial y} : \quad x \left(-\frac{1}{y^2} - e^{-z} \cdot z_y \right) + \pi \cos \pi U \cdot U_y = 0$$

$$2(x+y) - \frac{\pi}{2} \sin \frac{\pi}{2} (U+z) \cdot (U_y + z_y) = 0$$

desired: $-\pi U_y(0,1) = 0$

$$2 - \frac{\pi}{2} \cdot (U_y + z_y)(0,1) = 0$$

$$\Rightarrow U_y(0,1) = 0$$

$$Z_y(0,1) = \frac{4}{\pi}$$

$$(iii) \quad \frac{1}{y} - e^z - x \cdot e^z \cdot \frac{z}{x} + \pi \cos \pi u \cdot u_x = 0$$

$$\frac{\partial}{\partial y} : \quad -\frac{1}{y^2} - e^z \cdot z_y - x(\dots) - \pi^2 \sin \pi u \cdot u_x^2 + \pi \cos \pi u \cdot u_{xy} = 0$$

daher:

$$-1 - \frac{4}{\pi} - 0 \cdot (\quad) - 0 \cdot (\quad) - \pi u_{xy}(0,1) = 0$$

$$u_{xy}(0,1) = -\frac{1}{\pi} \left(1 + \frac{4}{\pi} \right)$$